

2 CORINTO

UMÉBEMA CARTA PAULOBA BΛDA DJABARÃ CORINTO PURUÐEBEMA ITEA

Nabema carta djabarã Corintodebema itea bΛdacarea Pauloeba naã cartada bΛsia. Dewara carta bea cãÿãbara naã cartade ara idjidebemada ebudaara bΛsia.

Djabarã Corintodebemaba carta Pauloeba naãrã bΛdada acΛdapeda ãjãsidaca bΛa. Maã carea abalaba cadjirua o badada Pauloeba quĩrãdoasia (2:5-11). Idjaba Paulora sobiasia ãdjia cadjirua o pananada igarapedada bẽrã (7:2-16). BaribΛΓΛ ãcΛΓΛ eda zedapeda jara panesidaa Paulora wãrãda Jesucritoba diabuedaẽda. ãdjia jarabadjidaa Pauloeba mamaa wãyaana apeda wãé bΛ bẽrã sewaida bΛda (1:15deba aba 2:4daa). Idjaba jarabadjidaa ãdjia parata djabarã Jerusaleãnebema itea jΛΓΛ pebΛdara Pauloeba ara idji itea edabarida. Maã awara jarabadjidaa ãdjida Jesucritoba diabuedarã dji dromarãda (11:4). Djabarãba maã õberãrã bedeeda ãjãpedada bẽrã Pauloeba cawa crĩchaẽ besia (11:1-15).

Capítulo 1neba aba 7daa Pauloeba bΛsia Jesucritoba idjira wãrãda diabuedadebemada. Capítulo 10deba aba 13daa abarida bΛ bΛa. Maã awara jara bΛa ãdjirã acΛde wãbΛΓΛde wadi cadjirua o beara quĩrã djuburiaẽda. Capítulo 8deba aba 9daa bΛ bΛa sãwã parata djabarã Jerusaleãnebema itea jΛΓΛ pedida panΛda.

Naã cartade dji crīcha dromada 5:20de b́l b́la: “Daira Critoba diabuedarãa. Daideba ãcõrēba bārãa bedeã djuburia b́la idji ume ibiadamārēã. Daiba Crito trãneba bārãa bedeã djuburiab́daa: ãcõrē ume ibiadada.”

Naã cartade Pauloba naãrã b́da

¹ Ḿra Pauloa. ãcõrēba quĩrĩana bērã ḿra Jesucritoba diabuedaa. Dadjirã djaba Timoteora ḿ ume b́la. Naã cartara b́b́ŕla ãcõrē ēberãrã Corinto purudebema itea, jũma idji ēberãrã Acaya druade bea itea bida. ² Ḿa quĩrĩã b́la dadjirã Zeza ãcõrēba, dadjirã Boro Jesucrito bida ãdji biadeba bārãra careba pananida idjaba necai baira bārãa dia pananida.

Paulo mĩgada

³ Dadjirã Boro Jesucrito Zeza ãcõrēã bia bedeadida panla. Idjira dadjirã quĩrã djuburiabari Zezaa, dadjirã sobiabibari ãcõrēã. ⁴ Ne jũmane bia mĩga panane idjia daira sobiabibaria dewara bia mĩga beada sobiabidamārēã idjia dai sobiabida quĩrãca.* ⁵ Wārãda Crito carea daira bio bia mĩgabadamĩna idjideba ne jũmane sobiabadaa. ⁶ Barib́ŕla daira māvã bia mĩga panla bārã sobiadamārēã idjaba cadjiruadebemada ēdŕdamārēã. ãcõrēba dai sobiabib́ŕde bārã sida daideba sobiabadaa. Māvã bārãra dai quĩrãca bia mĩgab́daede poya droadã. ⁷ Daiba cawa panla bārãba ãcõrēã wārãda bio ãjã panla. Cawa panla bārãra dai

* **1:4** Isaia 40:1.

quĩrãca bia mĩgabadamĩna Ācõrẽba bãrãra dai quĩrãca sobiabibarida.

⁸ Djabarã, daiba quĩrĩã panΛa bãrãba cawadida दौरा Asia druade wãrãda bia mĩga panasidada. Jãcua mĩga panana bẽrã waa poya droadaẽda crĩchasiđaa. Abedã poya zocai ãdrΛdaẽda crĩchasiđaa. ⁹ Wãrãda दौरा beadida crĩchasiđaa. BaribΛΛ jũma mãwãsia ara daduba poya ãdrΛdida crĩcharãnamãrẽã ãtebΛΛ beupeđada ĩrẽbabibari Ācõrẽba ãdrΛ bΛida ĩãnamãrẽã. ¹⁰ Idjia dai beadidebemada ãdrΛ bΛsia idjaba wayacusa beadida crĩchasiđara ãdrΛ bΛya. Daiba wãrãda ĩã panΛa idjia dai beadidebemada ãdrΛ bΛ baida. ¹¹ Bãrã bida dai carea Ācõrẽ iwidi panΛneba careba panΛa. Zocãrãba mãwã iwidi panΛ bẽrã zocãrãba Ācõrẽa bia bΛada adia idji biadeba dai careba bΛ carea.

Paulo Corintodaa wãĩ bada

¹² Naã carea bΛsridã panΛa: daiba cawa panΛa so jipa panΛneba, crĩcha biadeba naã ãjũãnebemarã tãẽna, bãrã tãẽna bida bia nĩnada. Maã so jipa baira, crĩcha bia siđã ĀcõrẽbΛΛ diabaria. दौरा naã ãjũãnebema necawaadeba mãwã nĩnaẽa, ãtebΛΛ Ācõrẽba idji biadeba careba bΛ bẽrã mãwã nĩnaa. ¹³⁻¹⁴ Daiba cartade bΛđacaa bãrãba poya cawađãẽda. Mãa crĩcha bΛa bãrãba mãrĩ cawapedadara biara cawa wãnida. Mãwã bãrãra dai carea bΛsridãdia idjaba dadjirã Boro Jesu zebΛΛde दौरा bãrã carea bΛsridãdia.

¹⁵ Bãrãra mã carea wãrãda bΛsridãdida crĩcha bΛ bẽrã, naãrã mãa crĩcha bΛsia barima umé

bārã acΛde wãida biara carebai carea.† 16 M̃ã crĩcha ðasia Macedonia druadaa wãbΛrΛde naãrã bārãda acΛde wãida. Maãbe Macedonianaa wãpeda jêda bārã acΛde wãida crĩcha ðasia. Mãwã Judea druadaa wãbΛrΛde bārãba m̃ra poya carebadida crĩcha ðasia. 17 BaribΛrΛ m̃ã crĩcha ðada quĩrãca odaẽ bẽrã ¿bãrãmaarã m̃ã wariwaria jarasica? ¿Bãrãmaarã m̃ã oyada adara waya oẽana abarica m̃djia o quĩrã ðΛ quĩrãca oi carea? 18 Æcõrẽa bedea aba ðΛa. Idjia cawa ðΛa daiba jarapedadara wãrã basida. Daiba bãrãmaa wãniana adapeda ara maãne wãnaẽana adaẽ basia. 19 Silvanoba, Timoteoba, m̃ã bida bãrãa Æcõrẽ Warra Jesucritoebemada jaradia panasiãaa. Jesucritoba oyada adara waya oẽana acaa. Idjia oyada adara jũma obaria. (Ara maã quĩrãca दौरã panΛa.) 20 Wãrãda Æcõrẽba oi jaradara jũma Critodeba obaria. Maã carea dadjia Æcõrẽa iwidiðadade Critodeba wãrãana abadaa.† Mãwã idjida bia jara panΛa. 21 ÆcõrẽbΛrΛ दौरã, bãrã sida Crito ume bio waga eroðΛa. Idjia dadjirãra edasia. 22 Idji Jaureda dadjirãza diasia sẽyãda ðamãrẽã. Mãwã cawabi ðΛa dadjirãra idjiẽda. Idjaba dadjirã sode ðΛasia cawaðamãrẽã jũma idjia diai jaradara wãrãda edaðida.

23 M̃ã Æcõrẽ quĩrãpita jaraya: Corintodaa wadi wãẽ ðΛa bãrã quẽã ðΛdeba sopuabi amaaba.

24 Bãrãba Critora bio ãjã panΛ bẽrã daiba jara

† 1:15 Carebai carea. Griego bedede ÆcΛrΛ cartade ðΛ ðΛa: “ðΛsriðabi carea.” † 1:20 Wãrãana abadaa. Griego bedede ðΛ ðΛa: “Amén.” Amén bedeba edaude jara ðΛa “wãrã” idjaba edaude jara ðΛa “bia ðΛa mãwã baida.”

panlra ògo obidaëa. Ababe bãrãra careba quĩrĩa panla ßsrida pananamãrẽã.

2

¹ Maã carea mĩa crĩchasia bãrãra acãde wãéda. Wayacusa bãrã quẽã ßãdeba sopuabi quĩrĩaé basía. ² Mĩa bãrãda sopuabibãrã ¿caiba mĩra ßsridabi? ¿Bãrã sopua beaba mĩra ßsridabidica? ³ Maã carea bãrã acãde wãĩ cãyãbara cartada diabuesia. Mãwã mĩ wãbãrãde bãrãba mĩra sopuabidaëa. Bãrãba mĩra ßsridabidida panla. Mĩa cawa ßãa bãrãba mãwã odi bãrã mĩ ume ãbaa ßsrida pananida. ⁴ Wãrãda maã cartara ßãsia bãrã quẽãĩ carea. Baribãrã mãwã ßãẽ basía bãrã sopuadãmãrẽã, ãtebãrã cawadãmãrẽã mĩa bãrãra wãrãda quĩrĩa ßãda. Maã carea mĩa sopuadeba, jũmawãyã crĩcha ßãdeba, idjaba jĩa ßãdeba maã cartara ßã basia.

Abãba cadjirua odada Pauloba quĩrãdoada

⁵ Wãrãda abãba cadjirua o ßãdeba mĩra sopuabisia. Baribãrã ababe mãdrã sopuabiẽ basía, ãtebãrã berara jũma bãrã sida sopuabisia. (Berara jũma bãrãda jara ßãa, idjia odara jũmawãyã cadjirua ßãada a quĩrĩaé bãrã.) ⁶ Berara jũmarãba maã ëberã cadjirua odara quẽãnapeda ãĩ ßãsidaa. Ara maãba bia ßãa. ⁷ Maã bãrã idjia odara quĩrãdoadida panla idjaba sobiabidida panla jũmawãyã sopua ßãba biẽ berãmãrẽã. ⁸ Maã carea mĩa bãrãa bedea djuburiaya wayacusa cawabidãmãrẽã bãrãba idjira quĩrĩa panla. ⁹ Mĩa naëna maãnebemada ßãsia bãrãba wãrãda jũma mĩa jaraedada ãjã odi cawaya. ¹⁰ Abãba cadjirua

odada bārāba quĩrādoasidara m̃a bida quĩrādoaya. Cadjirua m̃a quĩrādoaida b̃ada wārāda basib̃a, mãl cadjiruara Crito quĩrāpita jūma quĩrādoasia bārā bia duananamārēã. ¹¹ Māwā quĩrādoasia diauruba dadjirāra cūrūgarāmārēã. Idjia sāvā obarida dadjirāba bio cawa paña.

Critodeba dadjirāba ne jūma poya paña

¹² M̃ra Troa puruḁaa wāsia beḁea bia Critodebemada jaradiai carea. Mama dadjirā Boroba eḁa wābadara ewab̃a quĩrāca osia ēberārāba ũrĩ quĩrānamārēã. ¹³ Barib̃a m̃l djaba Titoda unuē bērā soḁe necai baē basía. Mãl carea djabarā ume dji j̃repeḁa m̃ra wāyaana asia. Ara mãḁa Macedonia druḁaa Tito j̃repeḁe wāsia.

¹⁴⁻¹⁵ Barib̃a Ācōrēa bia b̃ada adida paña. Jesucritoba jūma poyapeḁa दौरa jūmarā quĩrāpita nocḁaa edeb̃a idjaba daideba druaza idjidebemada cawabi b̃a. Critodebema jaradia pañane Ācōrē quĩrāpita दौरa quera quĩrāca tūāpa paña. Idjaba idjidebema cawaira quera quĩrāca b̃a. Mãl querara dji ēdr̃a ēberārāba, dji aduadi ēberārā bida ḁbadaa. ¹⁶ Dji aduadimaarā mãl querara ēberā beuda mĩguiaca b̃a, Jesu ĩjānaē pañaneba beudi bērā. Barib̃a dji ēdr̃adimaarā mãl querara bio tūāpa b̃a, Jesu ĩjā pañaneba zocai panani bērā. ¿Caiba ara idji ḁbadeba Ācōrē beḁeara poya jaradiai? ¹⁷ Daiba parata eḁaḁi carea Ācōrē beḁeara jaradia nĩnaēa zocārāba obada quĩrāca. Āteb̃a Crito ume paña bērā Ācōrēba दौरa diabuesia. Mãlne idji quĩrāpita crĩcha biadeba jaradiabadaa.

3

Ãcõrẽba ãberã ume bedea bda djiwidi

¹ ¿Mañ jara panneba wayacusa ara daidebemada bia bedea panca? ¿Dai bia nñanebema cartada bra acbidida panca jaradiadi carea? ¿Daiba bra cartada iwidiidida panca jaradiade wni carea crba obada quĩrca? ² Brdr carta dai sode b b quĩrca pana. Jmarba mañ carta acdapeda cawa pana daiba jipa jaradiabadada. ³ Daideba brba Crito ãjpedada br brra carta Critoba b diada quĩrca pana. Idjia mañ cartara tintaba b basía, tebr zocai b Ãcõrẽ Jauredeba bsia. Mõgara pewedeade b basía, tebr dadjir sode bsia.*

⁴ Ãcõrẽ quĩrpita daiba Critodeba cawa pana mañgra wrda. ⁵ Daiba poya jaradaa ara daduba Ãcõrẽ trajura poya odida. tebr cawa pana Ãcõrẽneba jma poya odida. ⁶ Ãcõrẽba दौरa bsia idjia ãberra ume bedea bda djiwidiida poya jaradiadamra. Mañ bedea bda djiwidira Ãcõrẽba Moisea diada ley quĩrca jwaba bdaa, tebr Ãcõrẽ Jaureba cawabidaa. Ãcõrẽba Moisea diada leyba cawabi ba cadjirua o pan carea ãberra beudida panda, baribr Ãcõrẽ Jaureba dadjira zocai bida diabarria.

⁷⁻⁸ Ãcõrẽba Moisea diada leyra mõgara pewedeade bda basía.† Mañ leyba cawabisia cadjirua o pan carea ãberra beudida panda. Ãcõrẽba mañ ley diaside idji dorrodorroaba

* **3:3** Jeremia 31:31-34. † **3:7-8** Exodo 31:18.

Moise quĩrãra dorrodorrobisia. Maã carea israelerãba Moise quĩrãra poya acãdaẽ basía. Maã dorrodorroa ðara pĩaca jõbãrã badamĩna wadibida poya acãdaẽ panasidaa.† Wãrãda Ãcõrẽba idji dorrodorroaba unubisia maã leyra bio bia ðada. Baribãrã idjia bedea ðada djiwidira idji Jaureba cawabi ða bẽrã ¿Moisea diada ley cãyãbara biara ðãeca? ⁹ Wãrãda maã leyba eberãrãra beudida panãda jara ðamĩna bio bia ðaa. Baribãrã Ãcõrẽba bedea ðada djiwidira biara ðaa. Maãba cawabi ðaa sãwã Ãcõrẽba dadjirãra jipa unubarida. ¹⁰ Ãcõrẽba Moisea diada leyra bio bia badamĩna idira mãcuaẽ ðaa idjia bedea ðada djiwidira biara ða bẽrã. ¹¹ Ãcõrẽba Moisea diada leyra naẽna bio bia badamĩna ewariza bai careabemaẽ basía. Baribãrã idjia bedea ðada djiwidira jõca bẽrã biara ðaa.

¹² Maã bedea ðada djiwidira wãrãda jõcada cawa panã bẽrã daiba maãgãra ebuãa jaradiabadaa. ¹³ Daiba ni cãrẽ sida mẽrãnaca Moiseba idji quĩrã mẽrãna quĩrãca. Moiseba idji quĩrãra bãrabadjia israelerãba idji quĩrã dorrodorroa jõbãrãda unurãnamãrẽã. ¹⁴⁻¹⁵ Baribãrã ãdjirãba maãgãdebemada cawadaẽ basía. ãdji crĩchara wuaba bãrã eropanã quĩrãca basia. Idi bida Ãcõrẽba Moisea diada ley acãbãdade judiorãba cawadaca. ãdji crĩchara wadibida wuaba bãrã eropanã quĩrãca ðaa. Ababe Critodeba poya cawadia. Idjiabãrã ãdji crĩcha wuaba bãrã eropanãrã ãrã ðaya. ¹⁶ Wãrãda abãba ãjãbãrãde idji crĩcha wuaba bãrã eroã quĩrãca

† 3:7-8 Exodo 34:27-35.

ħara dadjirã Boroba ěrã ħΛya. ¹⁷ Dadjirã Boro abΛrΛde Ācõrẽ Jaureda jara ħΛa. Dadjirã Boro Jauredeba nĩbabarira cadjiruadebemada, Ācõrẽba Moisea diada leydebeba sida ědrΛsia. ¹⁸ Dadjirãba Critoda ĩjã panΛ bẽrã dadji quĩrãra wuaba ħrã eropanΛ quĩrãca panΛěa. Mañ bẽrã dadjirãneba dewararãba dadjirã Boro quĩrãwãrẽãra unu panΛa quĩrã acΛbadade acΛ panΛ quĩrãca. Mañne dadjirã Boro Jaureba dadjirãra ewariza biara o wãa dadjirã Boro quĩrãca pananamãrẽã.

4

¹ Ācõrẽba quĩrã djuburiadeba idji bedeara idu jaradiabi ħΛ bẽrã daiba poyadaẽda crĩchađaca. ² Ne jũma cadjirua ěberãrãba mẽrã obadada, mĩã pera obada sida daiba igarasidaa. Djãrãra cũrũgadaca. Ācõrẽ bedeara ãĩ jaradiadaca, ãtebΛrΛ wãrã bedeara ebuda jaradiabadaa. Mãwã Ācõrẽ quĩrãpita daiba jũmarãa cawabibadaa jipa o panΛda. ³ BaribΛrΛ bedeã bia Critodebema daiba jaradia panΛda wadibida ebuda ħΛěbΛrΛ, ababe dji aduadimaarã mãwã ħΛa. ⁴ Jipa jaraibΛrΛ, Ācõrẽ ĩjãě beemaarã ebuda ħΛěa. Nañ ějũãne diauruda ãdjirã boroa. Diauruba ãdjirãa wãrã bedeã bia Critodebemada idu cawabiě ħΛa dauberrea o ħΛ quĩrãca.* Mãwã ãdjirãba Crito bia quirudebemada poya cawadaẽa. Critora Ācõrẽ bẽrã mãwã bia quĩrua. ⁵ Ara daidebemada jaradia panΛěa, ãtebΛrΛ jaradia panΛa Jesucritora jũmarã Boroda. Idjaba daiba jara panΛa Jesura quĩrã panΛ bẽrã dairã bãrã nezocada. ⁶ Nañ ějũãra jũma pãĩma

* 4:4 Wãrã. Griego bedeade ħΛ ħΛa “ħnaa.”

badada Ācōrēba ānabisia.† Ara mañ quĩrāca idji ānaada dadjirā sode ānabisia. Mañba jara b̄la idji biya quĩrudebemada Critodeba dadjirāa cawabisida.

Crito ĩjā b̄ldeba nĩbadi

⁷ Critodebema bedeā biya quirura daiba eropan̄a. Māwāmīna nañ cacuara l̄b̄laē b̄la idjaba ārīcha b̄la zoco quĩrāca. Mañ b̄erā jūmarāba cawa pan̄a dai l̄b̄ldeba mañ bedeāra jaradia pan̄ēda, āteb̄ar̄l̄ Ācōrē l̄b̄la waīb̄la b̄ldeba jaradia pan̄da. ⁸ Daira ne jūmane bia mīga pan̄mīna poya ēdr̄daēda crīchađacaā. Sāwā odida cawadaē pan̄ne poya odaēda crīchađacaā. ⁹ Ēberārāba daira biē o pan̄mīna Ācōrēba igaraē b̄la. Ādjirāba daira bia mīgabi pan̄mīna poya beadaēa. ¹⁰ Dai wāb̄daza ēberārāba daira bea quĩrīā pan̄a Jesu beapeđada quĩrāca. Barib̄ar̄l̄ Jesuba daira careba b̄l b̄erā ādjia daideba Jesu zocai b̄da unubadaā. ¹¹ Wārāda dai wađi zocai pan̄ne Jesu carea ēberārāba daira bea quĩrīā panania. Māwā dai cacua beuida b̄ldeba jūmarāba Jesu zocai b̄da ununia. ¹² Wārāda ēberārāba daira bea quĩrīā pan̄mīna daiba jaradia pan̄ra bārāba ĩjāsidaā. Mañ b̄erā ewariza Ācōrē ume zocai panania.

¹³ Ācōrē Bedeade b̄l b̄la: “Mā Ācōrēra ĩjāna b̄erā bedeasia.”‡ Ab̄ari quĩrāca daiba Ācōrēra wārāda ĩjā pan̄l b̄erā idjidebemada bedeā pan̄a. ¹⁴ Ācōrēba dadjirā Boro Jesura ārēbabisia. Daiba cawa pan̄a ara mañ Ācōrēba dai sida Jesu quĩrāca ārēbabida.

† 4:6 Genesi 1:3. ‡ 4:13 Salmo 116:10.

Mañbe दौरa bārã ume ābaa idji quĩrãpita ßaya.
 15 Daura bia mĩga panla bārã bia beadamãrẽã.
 Mañne Ācõrẽba idji biadeba ēberãrãda zocãrã ēdra
 edabarla. Mãwã zocãrãba idjía bia ßadaa adia
 idjaba idjida bia jaradia.

16 Mañ bẽrã daiba waa jaradiaadaẽda
 crĩchaadacaa. Daura ewariza cacua ßlaaẽara
 wãnamĩna Ācõrẽba careba ßla dai sode ßlara
 beadamãrẽã. § 17 Dai ara nawena bia mĩgabadora
 dãrãéne jõya. Baribarla daiba bajãnebema crĩcha
 panane jũma maãga droa panara mãcua zarea
 ßlã. Wãrãda dai bia mĩga panla carea bajãne
 bio bia panania. Mañ bia pananira ewariza
 ßaya. 18 Mañ carea dauba unubadora daiba crĩcha
 panlã, ãtebarla dauba ununacada crĩcha panla.
 Dadji dauba unubadora isabe jõbaria, baribarla
 dauba ununacara jõcaa.

5

1 Nañ ãjũãne nañ cacuara dãrã droaca bẽrã
 wua de quĩrãca ßla.* Dadjirãba cawa panla nañ

§ 4:16 Ācõrẽba careba ßla dai sode ßlara beadamãrẽã. Griego
 bedeade nãwã ßl ßla: “Ācõrẽba dai sora djiwidiara o ßla.” * 5:1
 Griego bedeade versículo 1-4 nãwã ßl ßla: “1 Nañ ãjũãne dadjirãra
 wua dede panabadaa. Dadjirãba cawa panla mañ dera ãrĩbarla,
 Ācõrẽba dadjirãra bajãne deda diaya. Mañ dera ãrĩcaa. Ēberãba
 oda deã. 2 Baribarla nañ ãjũãne panane dadjirãra ãyãba draso
 ãyãba panla, bajãnebema deda cacua de jã quĩrã panla bẽrã. 3 Mañ
 dera cacua de jãsidara ãcaãaa pananaã. 4 Dadjirãra nañ wua dede
 panane bia mĩgabadaa idjaba mã sopua bedebadaa. Dadjirãba jã
 panara ãrã quĩrãnaã ãtebarla bajãnebema deda cacua de jã quĩrã
 panla. Mãwã dadji beuida ßara zocai ßaiba mĩbueya.”

cacua beudacarea Ācōrēba dadjirāa cacua beucada bajāne diaida. Mañ cacuara ēberāba odaēa. ² Mañ carea nañ cacuade panane dadjirāba cacua bajānebemada bio eda quīrīā panaa. ³ Mañ cacuara dadjirāba bajāne eropanania. Bajāne cacua neē beadaēa. ⁴ Wārāda dadjirā nañ cacuade panane bia mīgabadaa idjaba mīā sopua bedeabadaa. Baribara mīa jaraē ba dadjirāra beu quīrīā panada nañ cacua erobeada amaaba. Ātebara bajānebema cacuada eda quīrīā panaa. Māwā dadji cacua beuida bara jōpeā dadji cacua beucadra beya. ⁵ Wārāda Ācōrēba dadjirāra mañ carea osia. Idji Jaurera dadjirāa diasia cawadamārēā jūma idjia diai jaraēara wārāda edadida.

⁶ Mañ bēra dadjirā crīchara Ācōrēmaa wārāda bacārīnaa. Dadjirāba cawa panaa nañ cacuade panane dadjirā Boro bara panāēda. ⁷ Dadji dauba unu pananeba nīnaēa, ātebara Ācōrē ijā pananeba nīnaa. ⁸ Mañ carea dadjirā crīchara Ācōrēmaa wārāda bacārīnaa. Dadjirāra biara nañ cacuadebemada ēdra quīrīā panaa dadjirā Boro ume ābaa beadi carea. ⁹ Mañ carea nañ cacuade panane wa beusidara, dadjirāba jūma o quīrīā panaa Ācōrēba bia unumārēā. ¹⁰ Wārāda Critoba jūma dadjirāra cawa oya. Idjia dadjiza diaya dadjia nañ cacuade o baā quīrāca. Bia o basibara, ara mañ quīrāca diaya. Biē o basibara, ara mañ quīrāca diaya.

Ācōrē ume ibiadidebema

¹¹ Dadjirā Borora waya panā bēra daiba ēberārāa jara panaa idjida ijānamārēā. Ācōrēba cawa

ɁΛa daiba crĩcha biadeba jaradia nĩnada. Mĩa crĩcha ɁΛa b̃rã biɁa cawa panΛa. ¹² Wayacusa daidebemada b̃rãa bia bedea panΛ̃ea, ătebΛrΛ quĩrĩa panΛa b̃rãba daidebemada poya bia crĩchaɁida. Măwă ĩcΛrΛba dai biē jarabΛdade b̃rãba daidebemada poya bia jaradia. MaĩgΛrãba ădji dauba bia unu ɁΛda biara crĩchabadaa. Sodebemada crĩchaɁaca. ¹³ ΛcΛrΛba jara panΛa दौरa quĩrăē panΛa. Daida măwă panΛbΛrΛ, Ăcōrēba jara ɁΛ odi carea măwă panΛa. Daida quĩră biabΛrΛ, b̃ră carebaɁi carea măwă panΛa. ¹⁴ Critoba दौरa quĩrĩa ɁΛ b̃ră idjia quĩrĩa ɁΛdrΛ daiba o panΛa. Daiba cawa panΛa Ĕberă Aba beusida jũmară carea. Maĩ b̃ră Ăcōrē quĩrăpita jũmarăda beusida. ¹⁵ Wărăda Critora jũmară carea beupeɁa ĩrēbasia dadji zocai beaba ara dadjia o quĩrĩa panΛ quĩrăca waa orănamărēă, ătebΛrΛ idjia quĩrĩa ɁΛ quĩrăca o pananamărēă.

¹⁶ Maĩ carea naĩ ějũănebemarăba djără acΛbada quĩrăca idira daiba ni abaΛda acΛɁaca. Naēna daiba Critodebemada măwă crĩcha pananamĩna idira măwă oɁaca. ¹⁷ Wărăda abaΛda Crito ume ɁΛbΛrΛ, idjira ěberă djiwidida măwă ɁΛa. Idji naēna baɁa quĩrăca ɁΛ̃ea ătebΛrΛ ěberă djiwidia. ¹⁸ Jũma maĩgΛra Ăcōrēba osia. Critodeba dadjirăra idji ume bia ɁΛsia idjaba दौरa ɁΛsia maĩgΛdebemada ěberărăa jaradiaɁamărēă. ¹⁹ Wărăda Critodeba Ăcōrēba naĩ ějũănebemarăra idji ume bia ɁΛsia. Dadjia cadjirua opeɁadara jũma quĩrădoasia. Idjaba maĩ bedea idji ume bia baidebemada daia diasia jaradiaɁamărēă. ²⁰ Maĩ b̃ră दौरa Critoba diabuedarăa. Daideba Ăcōrēba b̃rãa

bedea djuburia bΛa idji ume ibiadamārēã. Daiba Crito trΛneba bārãa bedea djuburiabΛdaa: Ācōrē ume ibiaɗada. ²¹ Critoba cadjiruada oca basía. BaribΛrΛ dadjirã carea Ācōrēba idjira dji cadjirua quĩrãca unusia. Māwã Critodeba Ācōrēba dadjirãra jipa unu bΛa.

6

¹ Daiba Ācōrē ume ābaa idji trajuda o panΛa. Mañ bērã daiba bārãa bedea djuburiadia Ācōrēba idji biadeba careba bΛda igararānamārēã. ² Ācōrē Bedeade nãwã jara bΛa: Mãa carebai carea bΛda ewaride bΛa iwidiɗara mΛa ũrĩsia.

BΛ ēdrΛ edaɗa ewaride mΛa bΛra carebasia.* Wārã arada mΛa jaraya: idi Ācōrēba idji biadeba careba bΛa. Idi Ācōrēba ēdrΛ edabaria.

³ Ni cārēneba daiɗebemada biē unubidaē panΛa daiba jaradia panΛnebemada, ni abaΛba biē bedearānamārēã. ⁴ ĀtebΛrΛ ne jūmane unubi panΛa दौरa Ācōrē nezocarãda. Bia mĩga panΛne, ne neē panΛne, minijĩchiade panΛne bida jūma droa panΛneba mãwã unubi panΛa. ⁵ Ēberãrãba u eropanΛne, jida eropanΛne, dai ume quĩrũbΛca duanΛne bida mãwã unubi panΛa. Jūmawãyã traja panΛne, cãĩnaē panΛne, ne coɗaē panΛne bida mãwã unubi panΛa. ⁶⁻⁷ Dai jipa nĩnaneba, wārã crĩcha cawaɗeɗa, jūma droa panΛneba, sobiaɗeɗa, Ācōrē Jaure dai soɗe bΛdeba, wārã quĩrĩãneba, wārã bedea jaradia panΛneba, idjaba Ācōrē lΛaɗeɗa bida mãwã unubi panΛa. Dai

* 6:2 Isaía 49:8.

jipa panΛneba cadjiruara poyabadaa idjaba ara maλba daida cadjiruadebemada jũãtrΛbadaa. ⁸ Edaude λcΛrΛba daida bia jarabadaa. Edaude biē jarabadaa. Edaude दौरa biē trλ bΛgabibadaa. Edaude bia trλ bΛgabibadaa. Daiba wārã bededa jara panΛmĩna λcΛrΛba jara panΛa दौरa sewaida panΛda. ⁹ दौरa bio cawa panΛmĩna ãdjia ununaca ēberãrã quĩrãca obadaa. दौरa beubododada crĩcha panΛmĩna wadi zocai panΛa. दौरa puobadamĩna beadacaa. ¹⁰ दौरa sopuabadamĩna ewariza bΛsrida panΛa. दौरa ne neē panΛa. Mãwãmĩna daiba zocãrã ēberãrãa ãcõrēnebemada cawabibadaa ãdjirãra ne bara bea quĩrãca beadamãrẽã. दौरa ne neē panΛmĩna ãcõrēneba ne jũmada eropanΛa.

¹¹ Djabarã Corintodebema, daiba sodeba bãrãra bio quĩrã panΛ bẽrã ebuda mãwã jara panΛa. ¹² Wãrãda daiba bãrãra sodeba quĩrã panΛa, baribΛrΛ bãrãba दौरa sodeba quĩrãẽ panΛa. ¹³ Maλ bẽrã mλa bãrãa bedea djuburiaya zezaba idji warrarãa bedea djuburiabari quĩrãca: daiba sodeba bãrã quĩrã panΛ quĩrãca bãrã bida दौरa sodeba quĩrã pananadua.

Crito ãjãẽ bea ume bedea bΛrãnadua

¹⁴ Crito ãjãẽ bea ume bedea bΛrãnadua. ¿Èberã jipa bΛda sãwã ēberã cadjirua ume bia bai? ¿Λnaada sãwã pãima ume bia bai? ¹⁵ ¿Critoda sãwã diauru ume bia bai?† ¿Crito ãjã bΛra sãwã Crito ãjãẽ bΛ ume bia nĩbai? ¹⁶ ¿JΛwaba oda ãcõrẽda ãcõrẽ dede baida bΛca? Wãrãda dadjirãra ãcõrẽ zocai bΛ

† **6:15** Diauru. Griego bedea de bΛ bΛa “Belial.”

de dromaa. Mañ carea ãcõrêba idji bedeade nãwã jarasia:

Mãra ãdjirã ume ðaya. ãdjirã tãena nĩbaya.

Mãra ãdji ãcõrê baya idjaba ãdjirãra mñ ëberãrãda beadia.†

17 Idjaba dadjirã Boroba nãwã jarasia:

ãdjirãmabemada ãyã wãnadua. ãdjirã ume ãbaa ðearãnadua.

Mãa bia unucara igaraðadua. Mañbe mña bãrãra bia edaya.§

18 Mãra bãrã Zeza baya. Bãrãra mñ warrarãda beadia idjaba mñ caurãda beadia.

Dadjirã Boro jũma poya ðaba mãwã jara ða.*

7

1 Djabarã, ãcõrêba dadjirãa mañgãra jũma oyada ada bãrã nañ cacuaba cadjiruua obarira, dadji crĩchadeba obari sida jũma igaraðida panã. ãcõrê bio waya panãneba idji itea bia beaðida panã.

Paulo djabarã Corintodebema carea ðasridada

2 Sodeba दौरa quĩrĩãnadua. Daiba ni abãda biẽ odaẽ panã, cadjiruada crĩchabiðãẽ panã, cũrũgãdaẽ panã. 3 Mãa mañgãra jaraẽ ða bãrã biẽ jarai carea. Mãa naẽna jarasia daiba bãrãra sodeba quĩrĩã panãda. Idjaba mãwã quĩrĩã panãnia bãrã ume ãbaa panãne wa beubãdaðe biða. 4 Mãa bãrãa ebuða beða ða cawa ða bãrã jipa odida. Bãrã carea mãra ðasrida ða. Dai bia mĩga

† 6:16 Levitico 26:12; Ezequiel 37:27. § 6:17 Isaía 52:11; Ezequiel 20:41. * 6:18 2 Samuel 7:14; 1 Cronica 17:13; Isaía 43:6.

panane m̃ra b̃rã carea sobia b̃baria idjaba bio b̃srida b̃baria.

⁵ Macedonia druade jũesidade दौरa poya ãnãunaẽ panasidaa, ãteb̃ra ne jũmane bia m̃ga panasidaa. दौरa ne waya ñbabadjidaa idjaba eberãra dai ume caicayabadjidaa. ⁶ Barib̃ra Tito jũeside दौरa sobiasidaa ãcõrẽba sopua beara sobiabibari b̃rã. ⁷ दौरa ababe idji jũena carea b̃sridadaẽ basía, ãteb̃ra b̃rã carea b̃sridasidaa. Idjia jarasia b̃rã ume b̃side b̃rãba idjira sobiabisidada. Mã awara ñeb̃rasia b̃rãba दौरa unu quĩrã panada, cadjirua opeada carea sopuaba jã panada, idjaba quĩrãneba m̃ra cr̃cha panada. Mã carea m̃ra biara b̃sridasia.

⁸ Mã carta naẽna b̃daba b̃rãra sopuabidam̃na m̃ra sopuaẽ b̃a. Naãrã sopua basia. Cawasia b̃rãra d̃rã sopuaẽ pananam̃na mã cartadeba b̃rãra sopuabisida. ⁹ Barib̃ra idira m̃ra b̃srida b̃a. B̃srida b̃ã b̃rãra sopuabida b̃rã, ãteb̃ra b̃srida b̃a b̃rãba cadjirua o pananara sopuadeba igaradapeda wayacusa ãcõrẽmaa zesida b̃rã. Wãrãda ãcõrẽba quĩrã b̃ quĩrãca b̃rãra sopuasidaa. Mãwã daiba quẽãpedada carea b̃rãra biẽ beadaẽ basía. ¹⁰ Abaaba cadjirua oda carea ãcõrẽba quĩrã b̃ quĩrãca sopuaib̃ra, idjia cadjirua odara igarapeda ãcõrẽmaa zeya. Mãbe ãcõrẽba idjira ẽdra edaya. ãcõrẽ ume bia beda b̃rã mã sopuadebemada biẽ cr̃chacaa. Barib̃ra abada naã ẽjũãnebemarã sopuabada quĩrãca sopuaib̃ra, cadjiruara igaraẽ b̃rã beuya.

¹¹ ãcõrẽba quĩrã b̃ quĩrãca b̃rãra sopuasida b̃rã mã sopuaba b̃rãa jipa cr̃chabisia idjaba

jipaara obisia. Mañ bërã bārãba jipa o panΛda jūmarãa cawabi quĩrĩã panΛa. Djababa cadjirua oda carea bārãra quĩrũsidaa idjaba Ācõrẽba cawa oidebemada wayasidaa. Mañ carea ara mañda dji cadjirua oda ãberãda quẽãnapeda ãĩ ÆΛsidaa. Ne jūmaneba bārãba unubisidaa mañ cadjirua oda carea bedede panΛẽda. Mañ awara m̃ra unu quĩrĩã panΛa. ¹² M̃ra mañ cartara ababe dji cadjirua oda ãberãa quẽãi carea ÆΛẽ basía. Idjaba dji biẽ beda ãberã carebai carea ÆΛẽ basía. ĀtebΛrΛ ÆΛsia bārãba ãjã o panΛneba Ācõrẽ quĩrãpita cawadãmãrẽã wãrãda daiare panΛda. ¹³ Jūma mañgΛba दौरa sobiabisia.

Mañ awara bārãba Titora ÆΛsridabisidaa. Idjira bārãmaΛba ÆΛsrida zeda bërã दौरa biara ÆΛsridasidaa. ¹⁴ Tito bārãmaa wãi naẽna m̃ra bārãnebemada idjía bia jarasia. M̃ra jarada quĩrãca Titoba unune wãna bërã m̃ra bārã carea quĩrã peraẽ ÆΛa. Jūma daiba bārãa jaradiapedadara wãrã basía. Ara mañ quĩrãca jūma daiba Titoa bārãnebema bia jarapedadara wãrã basía. ¹⁵ Titoba quĩrãneba Æbalaria bārãba idji bedeara ãjã osidada idjaba waya panΛneba idjira bia edasidada. Mañ bërã bārãra biara quĩrĩã ÆΛa. ¹⁶ Idira m̃l sida ÆΛsrida ÆΛa. M̃ra cawa ÆΛa bārãba wãrãda jipa o pananida.

8

Djabarãba sobiadeba parata diapedada

¹ Mañ awara djabarã, daiba cawabi quĩrĩã panΛa Ācõrẽba idji biadeba djabarã Macedonia druadebemada careba ÆΛda. ² Ādjirãra bio bia

mĩga panΛmĩna ʙΛsriɔa panΛa. Ne neẽ panΛmĩna ʙΛsriɔaba Ācõrẽa paratada waibΛa diasidaa. ³ Mĩa jaraya: ādjia poya diabΛda quĩrãca sobiaɔeba diasidaa. Idjaba ādjia poya diaɔida panana auɔu diasidaa. ⁴ Ādjirãba daia bio beɔea djuburiasidaa ādjia biɔa djabarã Jerusaleñnebemada carebaɔi carea. ⁵ Mañne ādjia ababe daiba crĩcha panana quĩrãca oɔaẽ basía. ĀtebΛrΛ naãrã ara ādjida diasidaa dadjirã Boro Jesucritoba quĩrĩ ʙΛ quĩrãca oɔi carea. Mañare daiba jarapedaɔara osidaa. Mãwã Ācõrẽba quĩrĩ ʙΛ quĩrãca aride osidaa.

⁶ Djaba Titoba naãrã bãrãa crĩchada diasia bãrã biɔa paratada djabarã Jerusaleñnebema itea jΛrΛ pedamãrẽã. Mañ carea daiba Titoba beɔea djuburiasidaa bãrãa jarade wãmãrẽã jũma bãrãba sobiaɔeba diaɔidaa apedaɔara wãrãda jΛrΛ pedamãrẽã. ⁷ Bãrãba ne jũmane bio bia o panΛa; Jesura bio ĩjã panΛa, bio beɔea cawa panΛa, Ācõrẽneba bio ne cawa panΛa, Ācõrẽba quĩrĩ ʙΛ quĩrãca bio o quĩrĩ panΛa, idjaba दौरa bio quĩrĩ panΛa. Mañ bêrã bãrãba sobiaɔeba parata jΛrΛ pe panΛra waibΛa diaɔada.

⁸ Mĩa mañgΛra õgo obiẽ ʙΛa, ātebΛrΛ mĩa quĩrĩ ʙΛa bãrãba acΛbiɔida djabarã wãrãda quĩrĩ panΛda. Mañ carea mĩa bãrãa cawabi ʙΛa sãwã dewararãba paratara djabarã Jerusaleñnebema itea jΛrΛ pe panΛda. Bãrã biɔa ara mañ quĩrãca oɔibΛrΛ, acΛbiɔida wãrãda djabarãra quĩrĩ panΛda. ⁹ Bãrãba bio cawa panΛa dadjirã Boro Jesucritoba idji biɔeɔeba bãrã carea oɔada. Idjira bajãne ne jũma bara ʙΛmĩna, bãrã carea nañ djaraɔe ne neẽ ʙΛ quĩrãca ʙasia bãrãba ne jũma Ācõrẽba dia

ɓɓadebemada erobeadamārēã.

¹⁰ Bārāba parata jɓɓɓa pe panɓnebemada m̃ɓa jaraya. M̃ɓmaarã bārāba nāwã odibɓɓɓa bia panania: za wãsi poade bārābɓɓɓa naārã jɓwɓa osidaa parata jɓɓɓa pedi carea idjaba maɓɓɓa o quĩrĩasidaa. ¹¹ Bārāba naārã parata jɓɓɓa pe panasidade sobiadeba m̃wã o panasidaa. Ara maɓ quĩrãca bārāba sobiadeba diadiada apedadara jũma daucha diadadua. Bãdjiza poya diabɓda quĩrãca diadadua. ¹² Wārãda abaɓba poya diabɓɓɓa quĩrãca sobiadeba diaibɓɓɓa, maɓ diadara Ācõrēba bia unuya. Dadjia neẽ ɓɓɓɓɓa, Ācõrēba diabicaa.

¹³ M̃ɓa m̃wã jaraẽ ɓɓa dewararã careba panɓneba bārāra bia mĩgadãmārēã. Ātebɓɓɓa m̃ɓa quĩrĩã ɓɓa abarica dji carebadida.* ¹⁴ M̃ɓa jara ɓɓa idira bārāba aduba eropanɓ bẽrã djabarāra carebadida panɓda. Ara maɓ quĩrãca bārã ne neẽ panɓne ãdjirãba aduba eropanɓba bārāra carebadida panɓa. M̃wã jũmarãda abarica dji careba beadia. ¹⁵ Ācõrẽ Bedeade nāwã jara ɓɓa: “Dji waitabeara jɓɓɓa pedaba aduba erobaẽ basia idjaba dji maĩrãra jɓɓɓa pedaba cɓrebaeẽ basia.”†

Pauloba Tito Corintodaa diabueda

¹⁶ M̃ɓa Ācõrēa bia ɓɓada abaria. Idjia djaba Tito sođe ɓɓasia bārāra quĩrĩã ɓamārēã m̃ɓa bārã quĩrĩã ɓɓa quĩrãca. ¹⁷ Daiba idjia jarasidaa bārã acɓde wãmārēã. Maɓne idjia bia ɓɓada asia. Idjira wārãda bārã acɓde wã quĩrĩã ɓɓa. ¹⁸ Idji

* **8:13** Ātebɓɓɓa m̃ɓa quĩrĩã ɓɓa abarica dji carebadida. Griego bedeade ɓcɓɓɓa cartade maĩra neẽa. † **8:15** Exodo 16:18.

ume daiba djabada aba diabueb Δ daa. Mañ djababa bedeã bia Critodebemada careba jaradia nĩbabari bẽrã djabarã puruzabemaba idjira bia jarabadaa. ¹⁹ Mañ awara djabarã puruzabemaba idjira edasidaa dai ume parata djabarã itea j Δ r Δ pepe Δ da Jerusaleãnaa diade wãmãrẽã. Mañg Δ ra daiba o pan Δ a djabarãba dadjirã Boroa bia bedeadamãrẽã idjaba daiba wãrãda careba quĩrĩã pan Δ da ac Δ bi Δ i carea.† ²⁰ Daiba quĩrãcu Δ ta o pan Δ a mañ parata waib Δ a j Δ r Δ pepe Δ da edeb Δ dade ni aba Δ ba biẽ jararãnamãrẽã. ²¹ Wãrãda daiba ãcõrẽ quĩrãpita, eberãrã quĩrãpita bi Δ a jipa o quĩrĩã pan Δ a.

²² Umébema djabarã bãrãmaa wãb Δ dade dewara djabada ãdji ume diabuedia. Mañ djababa barima zocãrã daia unubisia djabarãra bio careba quĩrĩã b Δ da. Idira bãrãra biara careba quĩrĩã b Δ a bãrãba jipa odida cawa b Δ bẽrã. ²³ Bariduaba Titodebemada iwidisidara jaradadua idjira m Δ ume nĩbabarida idjaba m Δ ume bãrã tãena ãcõrẽ trajura o b Δ da. Bariduaba dewara djabarãnebemada iwidisidara jaradadua ãdjira djabarãba diabuepe Δ darãda idjaba ãdji carea eberãrãba Critodebemada bia bedeã pan Δ da. ²⁴ Mañ djabarãa unubidadua bãrãba ãdjira wãrãda quĩrĩã pan Δ da. Mãwã ãdjia cawa Δ da daiba bãrãnebema bia jarape Δ darã wãrã basida. Mañne djabarã beza bi Δ a ara mañ quĩrãca cawa Δ da.

† **8:19** Daiba wãrãda careba quĩrĩã pan Δ da. Griego bedede ãc Δ r Δ cartade nãwã b Δ b Δ a: “Bãrãba wãrãda careba quĩrĩã pan Δ da.”

9

Djabarã Jerusaleãnebema itea parata jΛΓΛ pepeðada

¹ Bãrãba djabarã Jerusaleãnebema itea parata jΛΓΛ pe panΛnebemada m̃ã naã cartade waa ðaiẽ ðΛa. ² M̃ã cawa ðΛa bãrãba careba quĩrãã panΛda. Maã carea nama Macedonia druade m̃ã djabarãa bãrãnebemada bia bedeabaria. M̃ã ãdjirãa jarabaria poa aba ðabΛΓΛda bãrã Acaya druade panΛba carebaði carea panΛda. Mãwã ùrĩpeðada bãrã zocãrã djabarã Macedonianebe maba abari quĩrãca careba quĩrãã panΛa. ³ Maã carea m̃ã naã djabarãda bãrãmaa diabuebΛΓΛa bãrãba diadiada apeðadara wãrãda jũma jΛΓΛ peðamãrẽã. Mãwã m̃ã bãrãnebema bia jaraðara sewa baẽa, ãtebΛΓΛ bãrãba wãrãda diadi carea panania. ⁴ Mãwã oðaeðbΛΓΛ, ãcΛΓΛ Macedonianebe maba djabarã m̃ã ume bãrãmaa wãbΛdade ãĩbẽrã ununisicada bãrãba paratara jΛΓΛ peðae panΛda. Mãwãra दौरa quĩrã peradia, crĩcha panana bãrã bãrãba wãrãda jΛΓΛ peðida. Idjaba bãrã sida biara quĩrã peradia. ⁵ Maã carea m̃ã naã djabarãa bede djuburiasia m̃ã na bãrãa jaraðe wãnamãrẽã bãrãba sobiadeba diadiada apeðadara jũma jΛΓΛ peðamãrẽã. Mãwã m̃ã jũebΛΓΛde bãrãba sobiadeba diadiada apeðadara jũma eropanania. Maãba cawabidia daiba õgo diabidaẽ panΛda ãtebΛΓΛ bãrãba sobiadeba diasidada.

⁶ Naãda quĩrãnebadua: “Maãrĩ ubΛΓΛba maãrĩ ewaya. WaibΛa ubΛΓΛba waibΛa ewaya.” ⁷ Ëberãza diaida ðΛa idji soðe crĩcha ðΛ quĩrãca. Dia amaaneba diaiẽ ðΛa, idjaba õgo diabi panΛ carea

diaiē bΛa. BΛsrida dia bΛra Ācōrēba quīrīā bΛa.
 8 Wārāda Ācōrēba ne jūmada bārāa aduba poya di-
 aya. Māwā ewariza ne jūmane bārāba eroβeadida
 panΛda wārāda eropanania maļneba ne jūma bi-
 ada odi carea. 9 Ācōrē Bedeade nāwā bΛ bΛa:
 Idjia jedecaside ne neē quedeaa waibΛa diasia.

Ewariza idjia jipa obaria.*

10 Ācōrēba netada diabaria udamārēā. Codi care-
 abema sida diabaria. Neta udamārēā aduba
 diabΛrΛ quīrāca idjia ne jūmada aduba bārāa di-
 aya djārāra bio carebađamārēā. Maļne jipa
 o panΛneba ne biada zocārā ununia ne uđa
 bio zau bΛ quīrāca. 11 Wārāda Ācōrēba bārāa
 ne jūmada aduba diaya djārāra sobiadeba poya
 carebađamārēā. Maļbe bārāba dai ume parata
 diabuebΛda carea djabarāba Ācōrēa bia bΛađa
 adia. 12 Bārāba parata diabΛdaba ababe carebača
 djabarā ne neē panΛba eroβeadađamārēā, ātebΛrΛ
 maļgΛ carea djabarāba Ācōrēa bio bia bΛađa a
 panania. 13 Bārāba careba panΛneba unubi panΛa
 bedeā bia Critodebemada wārāda ĩjā panΛda. Maļ
 bērā ādjirāba Ācōrēa bia bedeadia. Maļ awara
 Ācōrēa bia bedeadia bārāba sobiadeba ādjirā itea
 diapedađa carea idjaba dewararā sida sobiadeba
 carebabada bērā. 14 Ācōrēba idji biadeba bārāra
 bio carebasia ādjirā carebađamārēā. Maļ bērā
 ādjirāba bārā bio quīrīā panΛneba Ācōrēa bārā
 carea iwidi panania. 15 Wārāda Ācōrēba diada
 carea dadjirāba Ācōrēa bia bΛađa adida panΛa.
 Maļ diadara jācua bio biya quiru bērā dadjirāba

* 9:9 Salmo 112:9.

poya cawa jaradaëa sãwã bΛda.

10

Pauloba ara idjidebema djabarãa cawabida

¹ M̃ra Paulo. Crito quĩrĩãneba, idji biadeba bida m̃a bãrãa bedea djuburiaya jipa odamãrẽã. ΛcΛrΛba jara panΛa bãrã ume bΛde bãrã quẽãi carea m̃a waya b̃abarida, baribΛrΛ bãrã ume bΛẽne cartadeba quẽãi carea wayacada. ² Mãwã jara panΛmĩna bãrãma jũebΛrΛde dai biẽ jara panΛra m̃a wãrãda quẽãya. Ådjia jara panΛa दौरa naĩ djaraba quĩrĩã bΛ quĩrãca nĩnada. Maĩ bẽrã bãrã sida quẽã amaaba m̃a bedea djuburiaya jipa odamãrẽã. ³ Daira naĩ djarade panΛa baribΛrΛ cadjirua poyadi carea naĩ djaradeba djõ panΛẽa. ⁴ Daiba djõni carea eropanΛra naĩ ëjũãnebemaëa, ãtebΛrΛ Åcõrẽ bΛadeba jũma idjidebema idu cawabidacara daiba poyabadaa. ⁵ Jũma crĩcha ãi b̃eara, jũma Åcõrẽnebema idu cawabidaca crĩcha droma b̃ea sida daiba sewada cawabibadaa. Preso jidabΛda quĩrãca daiba mãwã crĩcha b̃eara jipa crĩchabibadaa Crito ãjãnamãrẽã. ⁶ Daiba djabarã cΛwΛrΛ zarea b̃eara quẽãni carea panΛa. BaribΛrΛ naãrã jãã panΛa bãrãba ne jũmane ãjã odamãrẽã.

⁷ Bãrãba ãrãbemada acΛ panΛa. Bariduada wãrãda Critodeda crĩcha bΛbΛrΛ, cawa b̃aida bΛa dai sida Critoderãda. ⁸ Åcõrẽba daia obi bΛdebemada m̃a ãibẽrã jũmawãyã bedea bΛmĩna maãgΛ carea quĩrã pera bΛẽa. Dadjirã Boroba daia mãwã obi bΛa bãrãba biara ãjãnamãrẽã. Idjia दौरa bΛẽ basía bãrã biẽ b̃eadamãrẽã. ⁹ M̃a quĩrĩãẽa

bārāba crīchađida mǎ cartadeba bārāra dauperabi quĩrĩa b̄ada. ¹⁰ ΛcΛrΛba jara panΛa cartadeba m̄a bio quēābarida idjaba jūmawāyā obibarida. BaribΛrΛ bārā ume b̄ade m̄ra, mǎ bedea s̄da m̄cuaē b̄ada abadaa. ¹¹ Māwā jara panΛba cawađida panΛa daiba tΛmΛba cartadeba jara panΛ quĩrāca bārā ume panΛne odida.

¹² ΛcΛrΛba ara ādjidebemada bia bedeadadaa. Ādjirāra crīcha neē beaa. Ara ādjida acΛbadaa cārēda biara b̄a cawaya. BaribΛrΛ daiba jara quĩrĩānaēa ādji quĩrāca panΛda wa ādji cāyābara biara panΛda. ¹³ Ara daidebemada jūmawāyā bedeađaēa, ātebΛrΛ Ācōrēba daia obi b̄adebemada bia bedeađia. Idjia obi b̄ara jūma o panΛ b̄ērā daiba bārāa b̄da jaradiabadaa. ¹⁴ DaibΛrΛ bārāa naārā bedea bia Critodebemada jaradiade wāsidaa. Māwānaēbara idira bārāa jaradiabΛdade Ācōrēba diabueđaēma jaradia panacasidaa. ¹⁵ Djārāba opeđada carea ara daidebemada bia bedeađacaa daibΛrΛ opeđada quĩrāca. ĀtebΛrΛ daiba quĩrĩa panΛa bārāba Critora biara ĩjānida. Māwā daiba bārā druade poya biara jaradiadia ara Ācōrēba obi b̄a quĩrāca. ¹⁶ Małbe bedea bia Critodebemara dewara druade b̄da jaradiadia. BaribΛrΛ djārāba jaradiapedadamaa wānaēa dewaraba odara daibΛrΛ osidaada ada amaaba. ¹⁷ Ācōrē Bedeade b̄Λ b̄a: “Abada bia bedeaibΛrΛ, dadji Borodebemada bia bedeaida b̄a.”* ¹⁸ AbaΛba ara idjida bia jaraibΛrΛ, małba jara b̄aēa Ācōrēba mał ēberāra bia unu b̄ada. ĀtebΛrΛ Ācōrēba bia jara b̄a ēberādrΛ bia unu b̄a.

* **10:17** Jeremia 9:24.

11

Jesucritoba diabuedarã quĩrãca bea

¹ M̃ra crĩcha neẽ ʘ quĩrãca bedea ʘmĩna quĩrĩã ʘa bãrãba droadida. M̃ djuburia m̃a jara ʘara ũrĩnada. ² Ācõrẽba wagabi ʘ quĩrãca m̃a bãrãra bio waga quĩrĩã ʘa. Ēberãba idji cau quima diabara quĩrãca m̃a bãrãra Critoa dia quĩrĩã ʘa ababe idjiderãda beadamãrẽã. M̃a quĩrĩã ʘa bãrãra idji itea bio bia beadida awẽã umaquĩrã adua quiru quĩrãca. ³ Baribara m̃a waya ʘa ĩcãrãba bãrãra cūrũgadida damaba crĩcha cawaadeba Eva cūrũgada quĩrãca.* M̃wãra bãrãba Crito wãrãda sodeba ĩjã panãra igaradia. ⁴ Āĩba zedaba Jesudebemada daiba jaradiapedada awara jaradiabara de bãrãba iduaribibadaa. Idjaba Ācõrẽ Jaure bãrãba edapedadadebemada awara jaradiabara de bãrãba iduaribibadaa. Idjaba bedea bia bãrãba ĩjãpedada awara jaradiabara de bãrãba iduaribibadaa. ⁵ M̃wã jaradia beara ¿bãrãmaarã Jesucritoba diabueda dji dromarãca? M̃maarã ĩdjirã cãyãbara m̃ra ni maãrĩ bida edaara ʘã. ⁶ M̃ra bedea biya quirudeba bedeacamĩna wãrã bedeara bio cawa ʘa. Maã wãrã bedeara daiba ne jũmaneba bãrãa ebuda cawabisidaa.

⁷ M̃a bedea bia Ācõrẽnebemada bãrãa bari jaradiada bẽrã m̃ra bãrã quĩrãpita edaara besia Ācõrẽ ume bia beadamãrẽã. ¿M̃wãra cadjirua osica? ⁸ Dewara djabarãba paratada m̃a diasidaa bãrãa poya bio jaradia bamãrẽã. ⁹ M̃ bãrãma

* **11:3** *Genesis 3:1-13.*

baside ne jūma erobadaēmīna bārāa ne iwidiē basía. Ātebarā mĭa neē badara djabarā Macedoniane bema zepedadaba jūma diasidaa. Mĭa ni maārī bida bārāa iwidiē basía idjaba iwidiē baya. ¹⁰ Wārā bedea Critodebemada mĭa sode bĭa bērā wārāneba jaraya: bārā drua Acayaēde mĭa ni abaĭa paratada iwidiēa. Māwā bārāneba parata edaē bĭada abarāde ni abaĭba poya jaradaēa maĭra jaracara bĭada. ¹¹ ĶMĭra cārē cārēā māwā bedea bĭa? ĶBārāda quīrīāē bĭa bērā māwā bedea bĭaca? Ācōrēba cawa bĭa mĭa bārāra quīrīā bĭada.

¹² Ara mĭdjia obari quīrāca o baya. Māwā dai quīrāca o panĭana abadaba ni maārī bida poya jaradaēa dai quīrāca o panĭada. ¹³ Ādjira Critoba diabuedarāēa, ātebarā djārā cūrūgabadarāa. Sewadeba ādjia crīchabibadaa ādjira Critoba diabuedarāda. ¹⁴ Baribarā bārāba crīchadiē panĭa ādjira māwā zedaēda. Diauru sida bajānebema nezoca ĩnaanebema quīrāca zebaria. ¹⁵ Maĭ bērā idji nezocarā bida jipa o panĭ quīrāca zedibarā bārāba crīchadiē panĭa sāwā jāwā zebĭdada. Baribarā ādjirā beubĭda ewaride ādjia cadjirua opeĭada quīrāca edadia.

Paulo bia mĭga bĭa carea bĭasridada

¹⁶ Mĭa wayacusa jaraya: ni abaĭba crīchaiē bĭa mĭra crīcha neē bĭada. Baribarā māwā crīchadibarā, mĭra crīcha neē bĭa quīrāca idu bedebidada mĭa bida ara mĭdjidebemada maārī bia bedei carea. ¹⁷ Ara mĭdjidebemada bia bedea bĭde dadjirā Boroba māwā bedebibiē bĭa, ātebarā mĭra crīcha neē bĭa quīrāca bedea bĭa. ¹⁸ Zocārāba ara ādjidebemada bia bedebadaa

nañ ējũānebemarāba obada quĩrāca. Mañ bērā mļa biða ara młdjidebemada bia bedeaya. ¹⁹ Bārāmaarā bārāra crīcha bara beaa. BaribΛrΛ crīcha neē beaba jaradia panΛra bārāba bia ũrībadaa. ²⁰ Ara ādji bedeada ōgo ĩjā obibΛdade, bārā orrodeba ne cobΛdade, bārā cūrūgabΛdade, bārā igarabΛdade, bārā uridarrade ubΛdade biða bārāba iduaribibadaa. ²¹ Mļa jaraya: jāñ ēberārāba jācua bia o panΛ bērā ādjidrΛ dji dromaca beaa. Māwāra młra pera hΛa दौरा ΛhΛaē quēdea bērā. Mañ carea ādjia obada quĩrāca poya oðaecca hΛa.

AbaΛba ara idjidebemada poya bia bedeaiBΛrΛ, mļa biða ara młdjidebemada poya bia bedeaya. BaribΛrΛ māwā bedeaira crīcha neē hΛ quĩrāca bedeaida hΛa. ²² Ādjira hebreorāana a panΛa. ¿Mļ siða abariēca? Ādjira israelerāana a panΛa. ¿Mļ siða abariēca? Ādjira Abrahañ warrarāana a panΛa. ¿Mļ siða abariēca? ²³ Ādjira Crito nezocaada a panΛa. BaribΛrΛ ādjirā cāyābara mļa biara Critoba quĩrīā hΛda obaria. Māwā bedeā hΛde crīcha neē hΛ quĩrāca bedeā hΛa. Wārāda ādjirā cāyābara mļa Ācōrē trajura auðuara obaria. Ādjirā cāyābara ēberārāba młra hΛrima zocārā usiðaa. Ādjirā cāyābara młra hΛrima zocārā preso hΛsiðaa. hΛrima zocārā młra beuidia hΛsia. ²⁴ hΛrima juesuma judiorāba młra jidasidaa. JidabΛdaza soaba hΛrima 39 usiðaa. ²⁵ hΛrima ũbea młra jidaðapeda bacuruba usiðaa. hΛrima aba młra mōgaraba tabari jidasidaa beadi carea. hΛrima ũbea młra pusade hΛrrusia. Mañne hΛrima aba āsa, diamasi biða młra pusade ũmasia.

²⁶ Młra pi hΛca basía, āteBΛrΛ baridua pΛrrΛa

nĩbabadjia. Do minijĩchiade nĩbabadjia idjaba ne drʌbada barama minijĩchiade nĩbabadjia. Ara mʌ ěberārã judiorã tãena, judiorãé tãena bida mʌra minijĩchiade basia. Purude, puru jĩga bida mʌra minijĩchiade basia. Pusade bida minijĩchiade basia. Wārãé djabarãma bida mʌra minijĩchiade basia. ²⁷ Traja bʌde mʌra bia mĩgabadjia. B̄arima zocārã cãíé b̄abadjia, jarra b̄abadjia, opichia b̄abadjia, ne coē b̄abadjia. Cūrāsaba mʌra jĩsua b̄abadjia, idjaba j̄li carea neē b̄abadjia.

²⁸ Mañ awara ewariza jũma djabarã druazabema carea mʌa bio crĩcha b̄abaria. ²⁹ Aba cacua biē b̄abʌrʌ, mʌ sida cacua biē b̄aca b̄abaria. Abaʌba dewara djabada cadjiruade b̄aebibʌrʌ, mʌra mañ ěberã ume quĩrũbaria. ³⁰ Ara mʌdjidebemada bia bedeaiʌrʌ, mʌ ʌbʌaē b̄ʌdebemada bia bedeaya. ³¹ Dadjirã Boro Jesucrito Zeza Ācõrẽa ewariza bia bedeadida panʌa. Idjia cawa b̄ʌa mʌra sewa oē b̄ʌda. ³² Damasco purude baside dji nocoba idji zarrarãa mʌra jʌrʌbisia preso b̄ʌi carea. Dji nocora dji druadebema boro Aretaba b̄ʌda basia. ³³ Purura mōgaraba auđu jũrã ca basia. Mañne dajadaa acʌbadada ʌtʌ basia. Djabarãba mʌra ě waiʌade b̄ʌdapeda maʌgʌdeba uđaa ʌrabari b̄ʌsidaa puru dajada. Māwã mʌra dji noco jʌwadebemada ědrʌsia.†

12

Pauloba bajãne ununa

† 11:33 Hecho 9:23-25.

¹ Waya ara m̄djidebemada bia bedeaya, māba djārāra carebacamīna. Dadjirā Boroba m̄la cāimocara quīrāca unubidada idjaba cawabida sida m̄la jaraya. ² M̄la ēberāda unubaria Crito ījā b̄ada.* Catorce poa babarala Ācōrēba mā djabara bajānaa idji b̄amaa ede badada.† M̄la adua b̄la Ācōrēba idji cacuada ede basida wa ababe idji jaureda ede basida. Ācōrēbarala cawa b̄la. ³⁻⁴ Baribarala m̄la cawa b̄la Ācōrēba mā djabara idji bajā biya quirumaa ede basida. Mama mā djababa ūrīsia bedeā biya quiru dadjia poya cawa jaradaēda idjaba nāl ējūāne jaracara panada. Wārāda m̄la adua b̄la Ācōrēba idji cacuada ede basida wa ababe idji jaureda ede basida. Ācōrēbarala cawa b̄la. ⁵ Mā djabadebemada m̄la bia bedeaya, baribarala ara m̄djidebemada bia bedeā. Ababe m̄l ab̄laē b̄adebemada bia bedeaya. ⁶ Wārāda ara m̄djidebemada bia bedeā quīrīā b̄abara m̄lra crīcha neē b̄l quīrāca bedeāē bacasia, wārā bedeada bedeā b̄l b̄ērā. Baribarala m̄lra māwā bedeāē ni ab̄alba crīcharānamārēā m̄lra biara b̄ada. Ātebarala m̄la quīrīā b̄la bārāba m̄lnebemada ariē crīchadida m̄la o b̄ada unu panl b̄ērā idjaba m̄la jaradia b̄ada ūrī panl b̄ērā. ⁷ Ācōrēba m̄la bajāne unubidara bio biya querasia. Māwāmīna ara m̄djidebemada jūmawāyā bia crīcharāmārēā Ācōrēba m̄la puada idu unubi b̄la.

* **12:2** Pauloba ara idjida māwā jara b̄la. Baribarala mērāmērā jara b̄la ēberārāba crīcharānamārēā idjira dji dromada jara b̄ada.

† **12:2** Bajānaa idji b̄amaa. Griego bedeade b̄l b̄la: “Ūbeabema bajānaa.” Ūbeabema bajāda jarabadaē judiorāba jara panla “Ācōrē b̄amaa.”

Mañ puara ʌrʌba su nũma quĩrãca ʌʌa. Diauru nezocaba mãwã o ʌʌa. ⁸ Mãa ʌarima ũbea dadjirã Boro Jesucritoa bedeã djuburiasia mañ puara jõbimãrẽã. ⁹ Baribʌrʌ idjia jarasia: “Mã biadeba ʌʌara carebaya jũma droa ʌamãrẽã. ʌʌ ʌʌʌaẽ ʌʌde mã ʌʌʌara ʌʌdeba biara unubi ʌʌa.” Mã ʌʌʌaẽ ʌʌde Crito ʌʌʌara erobabari bẽrã mã ʌʌʌaẽ ʌʌdebemada ʌʌsridaba bia bedeaya. ¹⁰ Crito carea bia mãga ʌʌde, ʌʌʌaẽ ʌʌde, ne neẽ ʌʌde, ẽberãrãba biẽ jara panʌne idjaba biẽ odi carea ẽpẽ panʌne mãra ʌʌsrida ʌʌa. Wãrãda mã ʌʌʌaẽ ʌʌde Critodeba ʌʌʌa ʌʌa.

Corintodebema djabarã Pauloba crĩcha ʌada

¹¹ Mãra crĩcha neẽ ʌʌ quĩrãca ara mãdjidebemada bia bedeã ʌʌa, baribʌrʌ bãrãbʌrʌ mãra mãwã bedeabisidaa. Bãrãba mãnebemada bia bedeadaida panʌmĩna bia bedeadaẽ panʌa. Crĩcha panʌa bãrãba ẽpẽ panʌ ẽberãrãra Jesucritoba diabuedarã dji dromarãda. Mãra dji dromaẽmĩna ãdjirã cãyãbara edaara ʌʌẽa. ¹² Mã bãrã tãẽna ʌaside jũma droa ʌasia. Idjaba ne ununaca waiʌʌa ʌeada obadjia Jesucritoba diabuedarãba obada quĩrãca. Mãwã cawabisia mãra wãrãda Jesucritoba diabuedada. ¹³ ¿Mãa cãrẽneba bãrãra dewara purudebema djabarã cãyãbara biẽara osi? Ababe bãrãba mãra carebadamãrẽã iwididaẽ bẽrã biẽ osisicadame. Mãẽteara jmañ biẽ odara mã quĩrã djuburia quĩrãdoadadua!

¹⁴ Mãra bãrãmaa wãi carea ʌʌa. Nañba ʌarima ũbea wãya. Baribʌrʌ mãa iwidiẽa bãrãba carebadamãrẽã. Bãrãba erobeara jʌrʌ ʌʌẽa, ãtebʌrʌ quĩrã ʌʌa bãrãba mãra ẽpẽnida. Warra zaquerãba

ne jΛrΛdaca aãdji djibarirãa ne diadi carea, ãtebΛrΛ djibarirãba ne jΛrΛbadaa aãdji warrarãa diadi carea. ¹⁵ Ara mΛdjida, jũma m̃la eroβΛ sida βΛsrida diaya bãrã carebai carea. M̃la bãrãra bio quĩrĩã βΛ bẽrã ¿bãrãba m̃ra quĩrĩãé panebΛdaca? M̃maarã mãwãéa.

¹⁶ Bãrãba cawa panΛa m̃la bãrã paratara ni maãrĩ bida edaé basida. Mãwãmĩna λcΛrΛ bãrãnebemaba jara panΛa m̃ crĩcha cawaadeba bãrãra cũrũgasida parata edai carea. ¹⁷ M̃la djabarã diabueside ¿ãdjideba bãrãra cũrũgasica parata edai carea? ¹⁸ M̃la Titoa bedea djuburiasia bãrã acΛde wãmãrẽã. Dewara djaba sida idji ume diabuesia. Aãdji wãsidade ¿Titoba bãrãra cũrũgasica parata edai carea? ¿Daiba aβari crĩchada eropananaé basica? ¿Aβari quĩrãca nĩbadaé basica?

¹⁹ ¿Bãrãmaarã daiba mãwã jara panΛca daidebemada bié crĩcharãnamãrẽã? Mãwãéa. Djabarã, दौर Critode bẽrã Åcõrẽ quĩrãpita jũma maλgΛra jara panΛa bãrãba biara iãnamãrẽã. ²⁰ M̃la waya βΛa bãrãma jũebΛrΛde bãrãba jipa o panΛda unune wãéda m̃la unu quĩrĩã βΛ quĩrãca. Maãne bãrãba quĩrĩãnaémĩna m̃la quẽãya. Wãrãda m̃la waya βΛa unune wãida bãrãra caicaya duanΛda, djãrãba ne eroβea carea bié duanΛda, quĩrũ duanΛda, ara bãdji bia panani carea jΛrΛ duanΛda, nẽβara o duanΛda, djãrã bié jara duanΛda, dji dromaca crĩcha duanΛda, idjaba quĩrãipa oðãé duanΛda. ²¹ M̃la waya βΛa bãrãma jũebΛrΛde Åcõrẽba m̃ra bãrã carea wayacusa quĩrã perabida. Maãne zocãrã bãrãba naẽna

cadjirua o pananada wadibida o panΛ bērã m̃ra jĩaya. Bārãba cadjirua obadara, audua nĩbadara, nañ cacuaba cadjirua o quĩrĩã bΛ obada sida wadibida igaradaẽ panΛ bērã jĩaya.

13

Pauloba nañ cartade jĩũare bΛda

¹ Ācõrẽ Bedeaba nãwã jara bΛa: “AbΛba biẽ oda cawa obΛdade ãberãda umé wa ũbea arima pananida panΛa. Mañne idjia biẽ odaдебemada abarida jaradibΛrΛ, cawadia wãrãda biẽ osida.”* Nañba b̃arima ũbea m̃ra bārãmaa wãbΛrΛ bērã cawa oya Ācõrẽ Bedeaba jara bΛ quĩrãca. ² B̃arima umé bārãmaa wãside m̃ra cadjirua o b̃earãa jara-sia waa orãnamãrẽã. Mãwã odaẽbΛrΛ, wayacusa zebΛrΛde m̃ra ãdjirãra quĩrã djuburiaẽana asia. Idjaba ara nawena m̃ra bārã ume bΛẽmĩna abarida jaraya: cadjirua o b̃earãba igaradaẽbΛrΛ, m̃ wayacusa wãbΛrΛde ãdjirãra quĩrã djuburiaẽa. ³ Mãwã m̃ra unubiya Critora wãrãda m̃neba bedea bΛda. Bārãba mañda cawa quĩrĩã panΛa. Critoba ara idjida ΛbΛaẽ bΛda bārãa unubicaa, ãtebΛrΛ ΛbΛa bΛda unubi bΛa. ⁴ Idjira ΛbΛaẽ bΛ quĩrãca crude cachipedadamĩna Ācõrẽ ΛbΛadeba zocai bΛa. Dai sida ΛbΛaẽ panΛa idji ΛbΛaẽ bada quĩrãca, baribΛrΛ idji ume दौरa Ācõrẽ ΛbΛadeba panania bārã carebadi carea.

⁵ Ara bãdjiza bio crĩchadadua wãrãda Jesura jĩã panΛ cawaya. Ara bãdjiza bio acΛadadua jipa nĩna cawaya. ¿Bārãba adua panΛca Jesucritora bārã sode bΛda? Bārã sode bΛẽbΛrΛ idjiderãẽa.

* **13:1** Deuteronomio 19:15.

⁶ Barib_{ARΛ} bārã sode b_Λda cawasiðara m_Λa crĩcha b_Λa bārãba cawaðida दौरãda Jesucritoba di-abueðarãda. ⁷ Daiba Æcõrẽa iwidi pan_Λa bārãba cadjirua orãnamãrẽã. Barib_{ARΛ} mãwã iwidi pan_Λẽa ac_Λbiði carea दौरã Jesucritoba diabueðarãda. Æteb_{ARΛ} iwidi pan_Λa bārãba jũma biada odamãrẽã, दौरã Jesucritoba diabueðarãda crĩchadaẽ pan_Λ sida. ⁸ Daiba wãrã beðeara poya quĩrã awara odaẽa, ãteb_{ARΛ} wãrã beðeara jũma ïjã oðida pan_Λa. ⁹ Bārãba bio ïjã pananib_{ARΛ} दौरã _Λb_Λaã pan_Λmĩna b_Λsriða pan_Λa. Mã awara daiba Æcõrẽa iwidi pan_Λa bārãba jipaara o pananamãrẽã. ¹⁰ Mã carea bārãmaa wãi naẽna m_Λa naã cartara b_Λ dia-bueb_{ARΛ}a. Bārãba ïjãsiðara bārãma jũeb_{ARΛ}de m_Λa quẽãẽa. Wãrãda dadjirã Boro Jesuba m_Λra b_Λẽ basía bārãra biẽ beaðamãrẽã, ãteb_{ARΛ} m_Λra b_Λsia bārãba biara ïjãnamãrẽã.

¹¹ Djabarã, jĩrũare m_Λa nãwã b_Λya: b_Λsriða beaðadua, wayacusa jipa o pananadua, m_Λa jara b_Λra ïjã o pananadua, abari crĩchada erobeaðadua, idjaba ãbaa necai beaðadua. Mãwãra Æcõrẽra bārã ume b_Λya. Idjideba quĩrĩãda, necai bai sida ze b_Λa. ¹² Wãrã quĩrĩãneba dji bia edaðadua.† ¹³ Jũma namabema djabarãba quĩrĩã pan_Λa bārãra bia du-ananida.

¹⁴ M_Λa quĩrĩã b_Λa dadjirã Boro Jesucritoba idji biadeba bārãra careba baida, Æcõrẽba bio quĩrĩã baida, idjaba ewariza Æcõrẽ Jaureba ãbaa bia erobaida.

† **13:12** Wãrã quĩrĩãneba. Griego beðeade b_Λ b_Λa: “Isõ bia quĩrudeba.”

Ãcõrẽ Bedea
New Testament in Emberá, Northern
(PM:emp:Emberá, Northern)

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Emberá, Northern

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Emberá, Northern

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

f9d422da-2e22-541c-afc9-8fe7130d391e